

samler Folks Penge, opbevarer dem og gør dem frugbringende, kan de gøre det paa en saa sund og fornuftig Maade, til en saa billig Rente, i det hele paa saa gode Betingelser, at de kommer mere i Forhold til Verdensmarkedets Diskonto, end hidtil har været Tilfældet. Hvad jeg har sagt om Nationalbanken, gælder selvfølgelig i endnu højere Grad om de andre Banker.

Der er dernæst foreslaaet, at Handelsministeren skal afløse Justitsministeren som Bankkommissær. Det kan godt være, at den sidste ærede Taler har Ret i, at dette Personskifte ikke har stor Betydning. Dog forekommer det mig, at det er en ret heldig Forandring, der her er foreslaaet. Ganske vist erkender jeg, at det ikke altid behøver at være en handelskyndig Mand, som sidder paa Handelsministerens Plads, men Handelsministeren har de andre Banker under sig, han faar derved en vis Føling med Bankvirksomheden og vil under alle Omstændigheder ved Hjælp af sine Embedsmænd efterhaanden faa en større Indsigt i Bankvirksomhed, end en Justitsminister almindeligvis kan have. Selv om den sidste ærede Taler har Ret i, at det ikke er bestemt, at Bankkommissæren skal have Medledning af Bankens Virksomhed, turde det dog være givet, at det lejlighedsvis kan være ret ønskeligt, om Bankkommissæren, naar han overværer de Forhandlinger, der føres indenfor Nationalbankens Direktion, er i Stand til, om jeg saa maa sige, at trænge igennem de Materier, der forhandles. Dette er altid ønskeligt for den, som skal være den kontrollerende i dette eller hint Anliggende.

I § 4 foreslaas det, at Nationalbanken skal yde Indtægtsskat til Stat og Kommune. Det var et Forslag, som af Socialdemokratiet med Støtte fra Medlemmer af Flertallet her i Tinget blev fremsat i 1907 og blev ivrigt forsvaret. Ikke desmindre faldt det til Jorden. Nu ser jeg til min Glæde, at det fremsættes her. Det forekommer mig, at den ærede sidste Taler mente, at man her ydede Nationalbanken som saadan for stor Tillid og for lempelige Dækningsregler, men det forekommer mig, at han paa den anden Side stillede sig alt for lempelig overfor Nationalbanken. Jeg mener, at man burde komme dertil, at Nationalbanken ikke alene ydede Indtægtsskat til Stat og Kommune, men ogsaa svarede Ejendomsskyld og de øvrige paa fast Ejendom hvilende Afgifter. Det Syn har vi gjort gældende

allerede i 1907, og det synes jeg, man maa kunne enes om nu, særlig naar man som den ærede sidste Taler mener, at det er en stor Tillid, man her viser Nationalbanken, og en stor Fordel for denne.

Saa har jeg endnu et Par Ord at sige om § 5. Det forekommer mig, at det er noget mærkeligt, at den ærede Minister og den ærede Regering har foreslaaet, at denne Lov først skal have Gyldighed overfor Nationalbanken, naar den i Henhold til § 16 i Lov Nr. 157 af 12. Juli 1907 er blevet tiltraadt af Bankens Aktionærforsamling. Det synes ogsaa at kollidere med det sidste Stykke i § 6, hvor der staar: „Denne Lov træder i Kraft straks“. I Bilag 4 til Lovforslaget, der er et Andragende fra Nationalbanken til den kongelige Bankkommissær, staar der først, at Nationalbanken takker for den kongelige Resolution af 30. September — det er altsaa den, hvis Gyldighed Lovforslaget gaar ud paa at forlænge —, og derefter meddeler man, at „Bankbestyrelsen har forelagt for Aktionærforsamlingen og denne derefter givet sit Samtykke til, at man andrager den kongelige Bankkommissær om gennem et Lovforslag at søge gennemført følgende Lovændringer i Bankens Oktroj.“ Derefter følger en Anmodning om Fastsættelse af visse Bestemmelser, som nu i det af Regeringen forelagte Lovforslag blot er formulerede paa en lidt anden Maade. Aktionærforsamlingen har altsaa godkendt disse Bestemmelser, og jeg synes, det er noget mærkværdigt, at vi skal udsætte os for her at vedtage en Lov, som ikke faar Gyldighed, medmindre Nationalbankens Aktionærer ved en Generalforsamlingsbeslutning giver den sin Tilslutning. Jeg vil haabe, at det under Udvalgsbehandlingen vil lykkes at faa endelig Tilslutning fra Nationalbanken, forinden vi endelig vedtager Lovforslaget. Det kan være, det er en ren Formsag, men jeg kan, som sagt, ikke forsone mig med, at Rigsdagen skal vedtage et Lovforslag, som først faar Gyldighed, naar Aktionærerne i et mere eller mindre privat Aktieselskab giver det sin Tilslutning. Det tror jeg ikke stemmer med, hvad vi almindeligt ønsker her i Tinget.

Det er mig bekendt, at adskillige store Virksomheder, der beskæftiger mange Hundreder, ja, enkelte endog Tusinder af Arbejdere, har faaet opsagt udenlandske Laan. Disse Laan er ofte paa et Par Millioner Kroner i England, en eller halvanden i Frankrig og Tyskland o. s. v. For mig er det om at gøre, at der sker saa